SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE
JA VÕRDSE KOHTLEMISE VOLINIK

Rait Kuuse
Asekantsler
Justiits-ja digiministeerium
rait.kuuse@justdigi.ee

Meie: 1-4/26 _2025

Soolise diskrimineerimise kahtlus vanglas

Lugupeetud Rait Kuuse,

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik (volinik) jälgib soolise võrdõiguslikkuse seaduse ja võrdse kohtlemise seaduse nõuete täitmist ning teeb ettepanekuid valitsusasutustele õigusaktide muutmise osas.

Pöördume justiits- ja digiministeeriumi poole, kuna vanglad asuvad teie valitsemisalas.

Volinikule on edastatud teave selle kohta, et Tartu Vangla Kodukorra kohaselt on juuksevärv lubatud ainult naisvangidel s.t keelatud meesvangidel. Tutvudes Tartu Vangla kodukorraga (elektrooniliselt kättesaadav vangla.ee kodulehel Tartu Vangla kodukord, terviktekst (1).pdf), on naissoost kinnipeetaval õigus hoida kambris juuksevärvi (p 8.6.4.16.) ja p. 15.8.59. on juuksevärvi lubatud osta vaid naissoost kinnipeetavatel. Seega meessoost vangidel on see keelatud.

Soolise võrdõiguslikkuse seaduse kohaselt on otsese soolise diskrimineerimisega tegemist juhul, kui ühte isikut koheldakse tema soo tõttu halvemini, kui koheldakse, on koheldud või koheldaks teist isikut samalaadses olukorras. Kaudne sooline diskrimineerimine leiab aset, kui väliselt neutraalne säte, kriteerium, tava või tegevus seab ühet soost isikud, võrreldes teisest soost isikutega, ebasoodsamasse olukorda, välja arvatud juhul, kui kõnealusel sättel, kriteeriumil, taval või tegevusel on objektiivselt põhjendatav õigustatud eesmärk ning selle eesmärgi saavutamise vahendid on asjakohased ja vajalikud. Võrdse kohtlemise seaduse § 9 lg 1 kohaselt ei loeta diskrimineerimiseks selliste seadustega kooskõlas olevate meetmete rakendamist, mis on vajalikud avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks, kuritegude ennetamiseks, tervise, teiste

inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, kuid selliselt rakendatavad meetmed peavad olema proportsionaalsed taotletava eesmärgiga.

Olen arvamusel, et meessoost vangide erinev kohtlemine läbi selle, et ühest soost vangil võib olla vanglas juuksevärv ja teisest soost vangil mitte, ei ole põhjendatud eelpoolnimetatud erinevat kohtlemist õigustavate asjaoludega. Kui leiate, et niisugune erinevast soost vangide erinev kohtlemine on põhjendatud mõne võrdse kohtlemise seaduse § 9 lg 1 sätestatud asjaoluga, palun saata meile selgitused vastavate proportsionaalsete meetmete sisu kohta.

Kui niisugune vangide erinev kohtlemine sõltuvalt soost on Tartu Vangla kodukorda sattunud kogemata, siis palun hinnata kõikide vanglate vastavaid õigusakte, mis reguleerivad vangide kohtlemist vanglas, võrdse kohtlemise kontekstis ning teha vajadusel nendes õigusaktides muudatused.

Lugupidamisega,

Christian Veske,
Soolise võrdõiguse ja võrdse kohtlemise volinik